

ління технологічними параметрами процесу газифікації, як-от зміни відношення вихідних газифікуючих реагентів, температури і часу перебування матеріалу в реакційній зоні.

Висновки. Отже, в результаті проведеної роботи отримані нові значення показників газифікації від технологічних параметрів процесу, що адекватно описують експериментальні дані. Аналіз цих залежностей показав, що:

- при збільшенні витрати повітря в складі дуття на газифікацію в генераторному газі збільшується вміст негорючих компонентів (N_2) і зменшується вміст CH_4 , отже область займання даного газу звужується і знижується його пожежна небезпека;

- при збільшенні в складі дуття витрати пари, має місце зниження вмісту в генераторному газі CH_4 , а також CO_2 і H_2 . У той же час вміст CO в генераторному газі дещо зростає. Наслідком цього є розширення області займання генераторного газу через підвищення верхньої КМП полум'я;

- підвищення температури в реакційній зоні дозволяє збільшити ступінь конверсії C в парогазові продукти, вміст в газі CO і H_2 , а також забезпечити достатній ступінь конверсії водяної пари і теплотворну спроможність генераторного газу. Рациональний рівень температури процесу газифікації повинен визначатися з урахуванням не одного, а декількох критеріїв впливу яких різноспрямований:

- збільшення тривалості перебування матеріалу в реакційній зоні позитивно позначається на виході і властивостях одержуваних продуктів: збільшується ступінь конверсії C і H_2O , підвищується вихід і теплотворна спроможність газу, знижується його густина і вологість, зростає вміст у ньому горючих компонентів – CO і H_2 , зменшується вихід шлаку і підвищується його розчинність. Проте, збільшення тривалості перебування матеріалу в реакційній зоні призводить до значного розширення області займання одержуваного газу за рахунок збільшення вмісту в ньому горючих компонентів: CO і H_2 .

Результати виконаних досліджень по оптимізації процесу парогазової газифікації вугілля дозволяють рекомендувати підтримувати в умовах дослідно-промислової установки витрату повітря на дуття при газифікації – $10 \text{ м}^3/\text{т}$ вугілля; витрату пари на дуття при газифікації – $680 \text{ кг}/\text{т}$ вугілля; температуру в реакційній зоні при одержанні газу: для наступного енергетичного використання – 800°C , для використання в хімічному синтезі – 1000°C ; тривалість перебування матеріалу в реакційній зоні – 50 хв .

При рекомендованому технологічному режимі одержуємо газ з наступними характеристиками:

- при одержанні газу для наступного енергетичного використання теплотворна спроможність досягає $4674 \text{ кДж}/\text{м}^3$, при цьому нижня КМП становить $\varphi_n = 19,2\%$, а верхня $\varphi_g = 61,8\%$;

- при одержанні газу для використання в хімічному синтезі в газі вміст H_2 – 15% , CO – $20,3\%$, CH_4 – $1,5\%$, при цьому область займання газу межах $\varphi_n = 19,2\%$ – $\varphi_g = 62,2\%$.

У ході дослідження впливу тиску на КМП полум'я генераторного газу встановлено, що: при збільшенні тиску діапазон займистості зменшується. Збільшенням у складі генераторного газу вмісту CO , внаслідок зменшення відношення коефіцієнта температуропровідності до коефіцієнта дифузії, інтенсивність зменшення верхніх і збільшення нижніх КМП полум'я зростає.

Вплив початкової температури газової суміші і складу на нижню КМП полум'я виявляється в тому, що із збільшенням початкової температури газової суміші нижні КМП полум'я зменшуються, причому при збільшенні вмісту H_2 в складі газу інтенсивність зниження КМП полум'я збільшується.